

NHO freder ikke sykelønnen

Næringslivets Hovedorganisasjon varsler at endringer i sykelønnsordningen må vurderes i 2019.

POLITIKK

Tore Gjerstad og Kristian Skard
Oslo

Få ting i norsk arbeidslivspolitikken har ført til skarpere fronter enn diskusjon om sykelønnsordningen. I dag har alle arbeidstager rett til full lønn fra første sykedag. Etter flere års fredning av ordningen, tar NHO nå til orde for å vurdere endringer.

- Endringer av sykelønnsordningen er en debatt vi ønsker velkommen. Vi mener det vil være naturlig å ta denne debatten i 2019 i forbindelse med at partene i arbeidslivet skal inn og vurdere resultatene til regjeringens sysselsettingsutvalg, sier Nina Melsom, direktør for område arbeidsliv i NHO.

Sysselsettingsutvalget er nedsett av regjeringen og ledes av professor Steinar Holden. NHO forventer at utvalget ser på dagens sykelønnsordningen og vil engasjere seg i saken når partene i arbeidslivet skal diskutere temaet våren 2019.

Debatt

Høyres Heidi Nordby Lunde har tatt til orde for å kutte sykelønnsordningen og viser til endringene som er gjort i Sverige.

Lunde vil kjempe for at Høyre endrer standpunkt i sykelønnsdebatten. Lunde leder Høyres fraksjon i arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget.

Hun viser til at sykefraværet og andel uføre er langt høyere i Norge enn i Sverige. Siden den konservative regjeringen i Sverige for ti år siden kuttet i sykelønn og andre

DN mandag

Tapte årsverk

- Ifølge Navs rapport om «tapte årsverk» i 2016 står 295.000 årsverk utenfor arbeidslivet i dag som følge av uføretrygd.
- Tallet for sykefravær er 106.900.
- Skulle vi hatt reduksjon i andelen på sykepenger og uføretrygd til svensk nivå, er Høyres anslag at 96.000 flere årsverk vil være i jobb som følge av uføretrygd og 33.000 som følge av sykepenger. Totalt 129.000 flere årsverk i arbeidslivet.
- Til sammenligning er 79.400 personer registrert som helt arbeidsledige eller arbeidssøkere som deltar på tiltak hos Nav.

ytelser, satte strengere krav til folk på trygd og innførte skattefradrag for folk som er i jobb, er langt flere inkludert i arbeidslivet. Da sosialdemokratene overtok makten i Sverige for fire år siden, lot de være å reversere endringene.

Rausere ordninger i Norge enn i Sverige

Forenklet sammenligning av sykelønn og uføretrygd

Sykelønn	Norge	Sverige
Egenmelding	Ja. Tre kalenderdager om gangen i løpet av 16 dager (arbeidsgiverperioden). Maks 4 ganger innen 12-månedersperioden.	Ja, inntil 7 dager .
Kompensasjonsgrad	100 prosent av sykepengegrunnlaget inntil 6G i ett år.	80 prosent av lønn i ett år. Etter ett år senkes kompensasjonsgraden til 75 prosent. Unntak: Ved alvorlig sykdom.
Karensdag	Nei	1 karensdag . Unntak: Kronikere som er syk mer enn ti ganger i en 12-månedersperiode.
Ytelsens lengde	Sykepenger utbetales i maksimalt 52 uker (ett år). Ved fortsatt sykdom etter uke 52 kan arbeidstaker ha rett til arbeidsavklaringspenger (AAP) eller uføretrygd.	Etter karensdag ytes sykepenger med 80 prosent av inntekt i ett år (364 dager). Sykepenger kan utbetales i ytterligere maksimalt 550 dager, men da med 75 prosent ytelse.

Uføretrygd

Kvalifisering	Uføretrygd innvilges til personer mellom 18 og 67 år .	Uføretrygd («sjukersättning») innvilges til personer mellom 19 og 65 år .
Kompensasjonsgrad	66 prosent av gjennomsnittsinntekten de tre beste av de fem siste årene i jobb.	64,7 prosent av gjennomsnittsinntekt de siste årene.

2018 DNgrafikk/Kilde: NAV og Forsikringskassen om sjukersättning

Nå får Lunde støtte fra Næringslivets Hovedorganisasjon.

- Gode velferdsordninger er viktig og det skal vi ha. Men spørsmålet er om en omlegging av ordningen kan øke yrkesdeltagelsen, sier NHOs Melsom.

Hun understreker at sykelønnsordningen skal representere en viktig trygghet.

- Sykdom rammer tilfeldig og konsekvensene kan bli store for den enkelte. Samtidig må vi ha ordninger som inspirerer til å komme raskt tilbake i arbeid, sier hun.

- Men NHO står vel inne for dagens ordning og er bundet gjennom IA-avtalen?

- Ja, og den avtaleperioden går

ut i 2018. Ved en forlengelse av avtalen er det naturlig å se på eventuelle nødvendige endringer, sier NHO-direktøren.

Godtar ikke kutt

Hun understreker at eventuelle endringer ikke må føre til store negative konsekvenser for arbeidslivet, med viser også til en annen side av saken:

- Det er også et spørsmål på sikt om velferdssammenheng har råd til dagens gunstige ordninger i en tid da utgiftene på statsbudsjettet overgår inntektene. Da er det naturlig at vi ser på inntektssikringssystemet vårt, sier Melsom.

Roger Haga, 2. nestleder i LO, slår fast at det er uaktuelt for LO

å være med på sykelønnskutt.

- LO kan ikke godta annet enn full lønn under sykdom. Det gjør at flere står i jobb, jevner ut urettferdighet og sikrer aksept for viktige arbeidslivsreformer, som pensjonsreformen, som har bidratt til at flere eldre står lengre i jobb, sier Haga.

Han viser til at de er i en prosess med å reforhandle IA-avtalen, hvor partene sitter sammen med regjeringen for å se på hvordan man kan gjøre avtalen enda bedre.

- LO er enig i at det trengs tiltak for å øke sysselsettingen fordi det skapes for få jobber. Det er likevel ikke naturlig at sysselsettingsutvalget konkluderer rundt sykelønnsordningen. Sysselsettingen økes ikke ved å ta fra folk sykelønningen, sier Haga.

Positiv til kutt

Seniorforsker Simen Markussen ved Frisch-senteret mener Lundes initiativ er prisverdig og forfriskende.

- Hun har rett i at Sveriges oppskrift ser ut til å ha virket. Sysselsettingen i Norge har falt, i Sverige har den økt. Skyggesiden er at ulikheten har økt, trolig også ved at de som ikke kommer seg i jobb får redusert ytelsene. Samtidig øker inntektene for dem som kommer seg inn i arbeidslivet, sier Markussen.

Han er positiv til kutt i sykelønningen, også fordi fordelingsvirkningen ikke er så stor sammenlignet med andre trygdekutt.

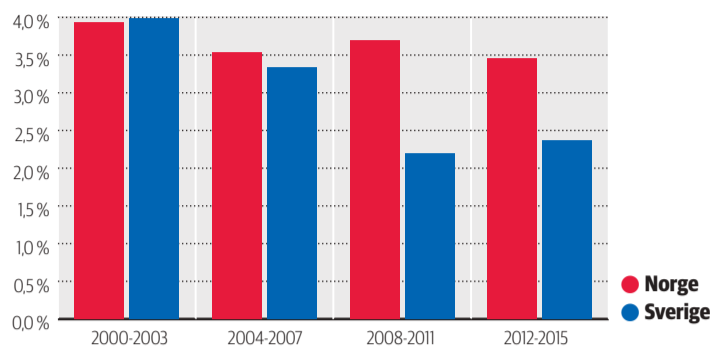
- I motsetning til uføretrygd og sosialhjelp tilfaller ikke sykelønningen de fattigste fordi du må være i jobb for å nyte godt av den. Derfor vil ikke en kutt i sykelønningen være så omfordelende, sier Markussen.

redaksjonen@dn.no

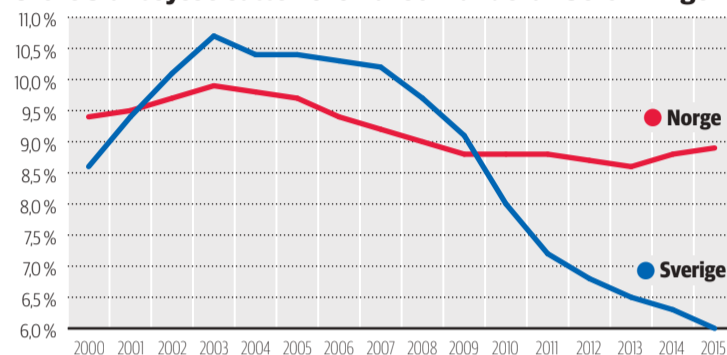
Høyere sykefravær i Norge

Sykefravær i Norge og Sverige som andel av alle sysselsatte

Flere på uføretrygd i Norge

Uføret blant sysselsatte 20-64 år som andel av befolkningen

2018 DNgrafikk/Kilde: Regjeringens perspektivmelding

- Endringer av sykelønnsordningen er en debatt vi ønsker velkommen, sier NHO-direktør Nina Melsom (til høyre), her med NHO-sjef Kristin Skogen Lund. Foto: Gunnar Lier

Caboche medium
Foscarini
Nå: 7748,-

Flo floor sort
Lumina
Nå: 5644,-

Enigma 425
Louis Poulsen
Nå: 4440,-

ORIENT™ P2
Lightyears
Nå: 3244,-

BOX til tak og vegg i sort og hvit
Wever & Ducreé
Nå: fra 1482,-

Glo-Ball S1
FLOS
Nå: 3000,-

IC Lights S1 messing
FLOS
Nå: 3800,-

KAISER IDELL™
Lightyears
Nå: 4084,-

PH 3/2 krom
Louis Poulsen
Nå: 7036,-

Gregg medium
Foscarini
Nå: 2874,-

VI FEIRER ÅPNING AV NY LYSBUTIKK! 10 BESTSELGERE 20% RABATT.

Gjelder i perioden 6-15. september. Lampene er lagervarer. Se expo-nova.no for mer info.

Verkstedveien 1/Drammensveien 134 23 13 13 40 expo-nova.no